

Beretning 2019

INDLEDNING

Jeg har forsøgt at gøre denne beretning mere kortfattet end normalt, så vi kan være klar til jubilæumsreception kl. 17.

CENTRALE EMNER OG SAGER I ÅRETS LØB

Bygningskulturugen

Dette jubilæumsår har budt på meget arbejde. Som optakt til Landsforeningens årsmøde i begyndelsen af maj stod FBL-Hjørring for en bygningskulturuge med godt 20 arrangementer, hvor forskellige institutioner, virksomheder og privatpersoner præsenterede det stykke bygningskultur, de hver især havde tilknytning til. Fra bestyrelsens side var vi med til så mange af arrangementerne, som det lod sig gøre, og vi konstaterede, at kvaliteten over hele linjen var fin. Antallet af besøgende svingede fra 2 til 50, men oftest var der mellem 10 og 20, hvilket vi finder tilfredsstillende, selv om vi ikke synes, at vi i tilstrækkelig grad lykkedes med PR-arbejdet vedrørende den samlede buket af arrangementer. Det skyldes i hvert fald to årsager: - at vi samtidig planlagde Landsforeningens årsmøde, og at vores indbyrdes forventningsafstemning var utilstrækkelig.

Årsmødet

For at skærpe interessen for Hjørring og vores egn, sørgede vi for, at der i de tre seneste udgivelser af bladet "by&land" op til årsmødet var artikler om bygningskultur i vores kommune. Det blev til i alt syv artikler plus i næste nummer nu til december en forsinkel om Børglum Kloster. En indsats, vi er ganske tilfredse med, og som vi skylder artikelforfatterne stor tak for.

Årsmødet trak gæster til fra hele landet. Cirka 90 personer deltog i større eller mindre dele af weekenden. Af selve årsmødets forløb vil jeg kun nævne et programpunkt, som var lidt særligt for dette årsmøde, og som blev meget vel modtaget. Det fandt sted i bibliotekssalen lørdag formiddag og drejede sig om, hvordan man i Hjørring forsøger at løse problemet med at skabe liv i de nødlidende bymidter. Det blev belyst med tanker og konkrete initiativer fra henholdsvis kommunen, en ejendomsudvikler og handelsstandsforeningen.

Efter søndagens bustur rundt i kommunen var det glade og rosende mennesker, der steg ud af bussen og sagde farvel til den trætte FBL-bestyrelse, inden de drog hver til sit.

Vi havde i FBL bestræbt os for på bedste måde at præsentere den by og den egn, som vi jo holder af; men at det blev så ganske vellykket, som det gjorde, skyldes også stor velvilje fra Hjørring Kommune, som havde stillet en økonomisk ramme på 50.000 kr. til rådighed til nøjere afgrænsede udgifter, og når arrangementet kan udvise et ganske lille overskud, skyldes det, at kommunen i vurderingen af, hvilke udgifter, den konkret kunne dække, udviste imødekommende fleksibilitet. Det siger vi tak for.

At vores gæster havde en god oplevelse, er jo dejligt; men vi havde også glæde af gæsterne. Jeg vil nævne tre ting:

- Formanden for Landsforeningens Have- og Landskabsudvalg fik en særrundvisning i museumshaven, hvor vi gerne ville have urtehaven udpeget som betydningsfuld have. Men hun blev så begejstret for hele anlægget med haven og de omgivende bygninger, at det var det, der efter hendes mening burde udpeges. Den proces er nu i gang.
- Formanden for Landsforeningens udvalg for nyere tids arkitektur, synes at det fagområde i alt for høj grad centrerer sig om storbyerne og havde spurgt, om der ikke var noget i Hjørring. Hun blev kørt en tur rundt i kvarteret med almennyttigt byggeri omkring Idræts Allé og Norgesvej, og det fik så pæne ord med på vejen, at vi lokalt efter nytår går i gang med en proces for at få området udpeget som et værdifuldt kulturmiljø.
- Endelig havde vi forud for årsmødet i dialog med Landsforeningen gjort lidt forarbejde med henblik på at få Jens Jakobsen-huset i Christiansgade 24 fredet. Formanden for Landsforeningens fredningsudvalg besøgte i forbindelse med årsmødet huset, og siden har udvalget erklæret sig villige til at indstille huset til fredning hos de statslige myndigheder. Man er i øjeblikket i færd med at udarbejde indstillingen.

Cirkuspladsen og Stoltzes Grund

I Hirtshals har der været et par sager, som har optaget os, og de er stadig ikke afgjorte.

Det drejer sig om, at man vil lægge et lægehus på "Cirkuspladsen" ved siden af rådhuset, og at man vil give tilladelse til opførelse af en dagligvareforretning på det, der kaldes "Stoltzes Grund" på den anden side af rundkørslen tættere på havnen. Vi har tilkendegivet den holdning, at de ubebyggede grunde, som henligger som grønne pladser, er en vigtig del af fortællingen om Steen Eiler Rasmussens byplan, som aldrig rigtig blev gennemført. Hele den centrale del af Hirtshals – også disse to pladser – er udpeget som værdifuldt kulturmiljø med baggrund i denne byplan. De to pladser er ved deres blotte eksistens med til at formidle dette kulturmiljø.

Vi mener, at der må kunne etableres et udmærket lægehus et andet sted, og vi forstår ikke, at planerne om en dagligvareforretning er i gang, når byrådet for blot 2½ år

siden udtrykkeligt sagde nej til tilsvarende planer. Hvad mon har ændret sig så meget på så kort tid?

Når store dele af Hirtshals er udpeget som værdifuldt kulturmiljø, bør ny planlægning også tage hensyn til den baggrund udpegningen er sket på – altså den oprindelige byplan.

Møjensvej 125

For nylig var foreningen involveret i en sag om nedrivning af avlsbygningerne til en firlænget gård på Møjensvej. Der var tale om et helstøbt anlæg, som fremstod meget oprindeligt fra omkring 1920. Vi frarådede tilladelse til nedrivning og foreslog i stedet en form for støtte til reovering af de eksisterende bygninger vel vidende, at kommunen nok ville give tilladelse til nedrivning.

Vi har generelt et problem med, hvordan vi sikrer de bedste gårdanlæg i det åbne land, så de kan ligge som konkrete fortællinger om historiens gang. Det bør ikke kun handle om de største gårde. Der findes også fine, mindre anlæg, som kræver opmærksomhed.

Harald Fischers Vej 47

I artiklen i Nordjyske forleden om foreningens jubilæum brugte journalisten udtrykket ”at være ude med riven” og sådan kan man måske nok betegne en hel del af foreningens arbejde, når man går ud i spidsformuleringer.

Men der er også sager, der fremkalder smil og milde blikke hos den aldrende flok i bestyrelsen, så al snak om ”sure gamle mænd” må forstumme.

En sådan sag er reoveringen af købmandsgården på hjørnet af Harald Fischers Vej og Furrebyvej i Løkken, som er i gang.

Bygningerne restaureres med stor nænne og kommer til at fremstå præcis, som da de blev bygget i 1920 – så vidt vi kan vurdere ud fra projektbeskrivelsen. Indvendig ændres bygningerne til hotelformål; butiklokalet bliver efter planerne kombineret reception og butik. Hvis alle sager var så skønne, kunne vi gå hen at blive arbejdsløse.

Medlemsarrangementer

Vores medlemsaktiviteter har i år taget sig anderledes ud en sædvanligt, idet de i foråret var samlet i uge 19 i form af Bygningskulturugen, som jeg tidligere har været inde på.

Her i efteråret har aktiviteterne fundet sted som to folkeuniversitetsforelæsninger henholdsvis 9. og 30. oktober. Begge omhandlede de, hvordan man på smuk og smart måde kan lade nyt møde gammelt. Der var pænt besøgt begge gange; til Lars Juel Thiis var der knap 50 tilhørere og til Søren Pihlmann nogen og tredive.

Ud over disse forelæsninger er foreningens medlemmer blevet inviteret af Museumsforeningen til en tur til Clausholm Slot planlagt til 20. september. Desværre blev

turen vist aflyst. Også Arkitektforeningen har inviteret. Den 22. oktober holdt den – i samarbejde med andre – et velbesøgt fyraftensforedrag i Hirtshals med udgangspunkt i den byplan, jeg omtalte tidligere i beretningen.

ORGANISATIONEN

Landsforeningen

I Landsforeningen har der ud over det tidligere omtalte årsmøde været afholdt en kursusdag i Odder, 24. august. Titlen var ”Få styr på planerne” og det handlede om at blive en attraktiv samarbejdspartner for kommunen og at blive hørt, når det gælder. Yrsa Grunnet fra bestyrelsen deltog, men kursusdagen bragte ikke særligt nyt til vores dagligdag, hvor vi føler, at vi i bevaringssammenhænge er en attraktiv samarbejdspartner for kommunen. Og bliver vi så hørt, når det gælder? Joh, jah – vi får i hvert fald mulighed for at udtale os og har også ind imellem deltaget i møder med kommunen og andre parter for at uddybe vores synspunkter.

Lokalforeningen

I FBL-Hjørring har vi her pr. 1 november 75 medlemskaber, når man vægter personlige medlemskaber, husstandsmedlemskaber og institutions- og virksomhedsmedlemskaber ens.

Sidste år var antallet af medlemskaber 72 og året før igen 66. Og som sædvanligt vil jeg gerne foretage en omregning i personer med henholdsvis 1, 2 og 3 i forhold til de tre medlemsskabstyper, og det giver i år 129 mod sidste år 131 og året før 109. Den lille nedgang har undret mig. Muligvis skulle tallet sidste år efter en ny gennemgang have været 128; men det gør ikke den store forskel. Foreningen kører godt og stabilt. Og så skal jeg understrege, at omregningen til personer alene er mit ansvar. Den har intet med bogholderiet at gøre.

Jeg kan allerede her afsløre, at bestyrelsen senere i dagsordenen vil foreslå uændret kontingent; men vi vil også forberede generalforsamlingen på, at en forhøjelse af kontingentet nok kommer på tale næste år. Dels har jubilæumsåret drænet resurserne, og dels vil vores kontingent til Landsforeningen stige brat, hvis vi når op på 81 medlemmer.

FREMTIDEN

Her efter jubilæumsfejringen vil bestyrelsen tillade sig resten af året at skrue ned for foreningsarbejdet.

Men der ligger opgaver og venter på os, som vi skal i gang med efter nytår:

- Vi skal gennemse og kommentere et udkast fra kommunen til en vejledning i om- og tilbygning af bevaringsværdige huse
- Vi skal være medspillere i forhold til kommunen i dens arbejde med at udpege og beskrive et værdifuldt kulturmiljø med overskriften ”Transformatorstationer”
- Som tidligere nævnt i beretningen vil vi også udarbejde en indstilling til kommunen om at udpege et værdifuldt kulturmiljø omhandlende gedigent almennyttigt byggeri fra 50-erne i området omkring Idræts Allé og Norgevej.
- Vi vil også meget gerne genoplive en tradition, foreningen i årene fra 1976 til 1994 havde med at plante ærestræer for personer, som har gjort en bemærkelsesværdig indsats for bygnings- og landskabskulturen

og så er der jo alt det, der uvægerligt dukker op og kræver ret hurtig stillingtagen. Vi kommer næppe til at mangle arbejdsopgaver.

AFSLUTNING

Disse var ordene i denne jubilæumsårs-beretning, som jeg hermed vil overlade til generalforsamlingens behandling.